

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
PREDSTAVNIČKI DOM
Komisija za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil

Broj/Број: 01/5-50-1-175-16/04
Sarajevo/Сарајево: 25.8.2004. godine.

Z A P I S N I K

16. sjednice Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil, održane 24.8.2004. godine, s početkom u 11,00 sati.

Sjednici Komisije prisustvovali su:

- g. Elmir Jahić, predsjedavajući Komisije,
- dr. Tihomir Gligorić, prugi zamjenik predsjedavajućeg,
- g-đa Ruža Sopta, član Komisije,
- g. Muhamed Altić, član Komisije,
- g. Selim Bešlagić, član Komisije,
- g-đa Marija Perkanović, član Komisije,
- g-đica Nadžida Mlačo, član Komisije.

Sjednici nisu prisustvovali: g. Martin Raguž, prvi zamjenik predsjedavajućeg Komisije i g. Munib Jusufović, član Komisije.

Od gostiju, sjednici su prisustvovali: g. Maksim Stanišić, šef Odsjeka za pitanja nacionalnih manjina u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, g-đa Rusmira Gaco, stručni savjetnik u Sektoru za izvještavanje Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Mariofil Ljubić, ombudsmen za ljudska prava BiH i Vitomir Popović, ombudsmen za ljudska prava BiH.

Za sjednicu je usvojen sljedeći:

D n e v n i r e d:

- 01. Usvajanje zapisnika 15. sjednice Komisije,**
- 02. Rasprava o Prijedlogu zakona o nestalim osobama BiH - predlagač Vijeće ministara BiH,**
- 03. Rasprava o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH**
- 04. Tekuća pitanja**

Ad. – 1. Usvajanje zapisnika 15. sjednice Komisije

Nakon usvajanja dnevnog reda, predsjedavajući Komisije g. Elmir Jahić predložio je raspravu i usvajanje zapisnika 15. sjednice. Nije bilo diskusije po ovoj tački dnevnog reda.

Kako nije bilo diskusije po ovoj tački dnevnog reda, predsjedavajući Komisije predložio je usvajanje zapisnika, pa je Komisija jednoglasno usvojila zapisnik 15. sjednice Komisije.

Ad. – 2. Rasprava o Prijedlogu zakona o nestalim osobama BiH - predlagač Vijeće ministara BiH,

U uvodnom izlaganju za drugu tačku dnevnog reda predsjedavajući Komisije g. Elmir Jahić ukazao je na okolnost da je Prijedlog zakona o nestalim osobama (u daljnjem tekstu: Zakon) uputilo 21.6.2004. godine Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u parlamentarnu proceduru. Kolegij Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH obavijestio je Komisiju 28.6. 2004. godine da je kao nadležnu za Zakon odredio ovu Komisiju. Predsjedavajući Komisije je podsjetio da je Ustavno-pravna komisija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH aktom broj 01/1-50-26-30/04, dana 29.6.2004. godine, dala mišljenje o Zakonu i većinom glasova, sa četiri glasa «za», bez glasova «protiv» i sa dva glasa «uzdržan» utvrdila slijedeće:

1. postoji valjan ustavno-pravni osnov za donošenje navedenog zakona,
2. ustavni osnov je sadržan u članu II tačka 4. i članu IV tačka 4. Ustava Bosne i Hercegovine, te Konvenciji o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida (1948), Ženevskim konvencijama I-IV o zaštiti žrtava rata (1949) Dopunskim protokolima I-II (1977), Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (1950), Konvenciji o pravima djece (1989) i Međunarodnom paktu o civilnim i političkim pravima (1966), koje je Bosna i Hercegovina ratificirala, te ima obavezu da donese zakone i propise koji će omogućiti njihovo provođenje, kako je i naveo predlagač,
3. ponuđeni tekst je usklađen s Ustavom Bosne i Hercegovine,
4. ponuđeni tekst se može uputiti nadležnoj komisiji Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH u daljnju zakonodavnu proceduru.

Predsjedavajući Komisije je predložio raspravu o ovom Prijedlogu zakona. Prvo se raspravljalo uz prisustvo predlagača, o usklađenosti ponuđenog teksta sa Ustavom i pravnim sistemom BiH, kao i principima i članovima predloženog zakona. U raspravi su učestvovali članovi Komisije kao i predstavnik predlagača, g. Maksim Stanišić.

G. Maksim Stanišić je podsjetio poslanike na okolnost da je oblast nestalih osoba dosta nesređena. Još ne postoje jedinstveni podaci za ovu kategoriju stradalnika rata. Donošenje zakona će omogućiti planski i sistematičan pristup rješavanju problema oko ove populacije. Na nivou Bosne i Hercegovine će nastati posebno državno tijelo: Institut za nestala lica.

G. Selim Bešlić je ukazao na pitanje novčanih isplata za kategorije nasljednika nestalih lica. Ukazao je na kategoriju roditelja nestalog lica i potrebu stimuliranja ove kategorije. Podržava uvođenje reda u ovu oblast i smatra da će se vrijednost zakona, u očima običnih građana ogledati kroz naknade nasljednika nestalih osoba. Ukazao je i na činjenicu da u prijelaznim odredbama treba navesti da će primjena zakona u dijelu određivanja visine naknade za nasljednike nestalih uslijediti nakon uspostave evidencije nestalih lica, pa je u tom smislu priložio amandmane.

G-đa Marija Perkanović je istakla potrebu izjednačavanja kategorije nestalog s poginulim licem. Vrlo je politički nepromišljeno razdvajati ove kategorije. Ona je tražila da se

bračni drug nestalog lica bolje stimulira, nego kako je predviđeno u Prijedlogu zakona te je priložila amandman na član 13. Prijedloga zakona.

G. Muhamed Altić se interesirao za obaveze lokalnih organa vlasti na informiranju nadležnih organa i pojedinaca u vezi nestalih lica. Zakonski tekst ina nedostatke u vezi davanja informacija o nestalim licima jer nema prisilni mehanizam za davanje informacija.

G-đa Ruža Sopta je uočila da nadzor nad radom Fonda treba biti i u nadležnosti Parlamentarne skupštine, pa je predložila da Fond šalje godišnji izvještaj o radu i funkcioniranju domovima PS BiH.

Nakon opće rasprave o principima predloženog Zakona u kojoj su učestvovali članovi Komisije, Komisija je podržala principe predloženog Zakona.

Konstatirano je da su na predloženi tekst Zakona uložili amandmane poslanici Selim Bešliagić, Marija Perkanović i Ruža Sopta.

Nakon glasanja o principima predloženog Zakona, vođena je rasprava o suštini (meritumu) Zakona kao i o predloženim amandmanima.

Komisija je zatim jednoglasno usvojila slijedeće amandmane koji su postali sastavni dio teksta zakona:

AMANDMAN I

U članu 13, u stavu 2. tačka b) iza riječi «drug» briše se tekst «ima pravo na ½ osnovnog iznosa» a novi tekst glasi: «ima pravo na osnovni iznos».

AMANDMAN II

U članu 24. iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

«Fond za nestale osobe će jednom godišnje podnijeti izvještaj Predstavničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine».

AMANDMAN III

U članu 31. iza izraza « Službenom glasniku BiH», briše se tačka i dodaje slijedeći tekst:

«osim članova 12. i 13. koji će se početi primjenjivati nakon uvođenja jedinstvene evidencije po ovom zakonu, sa mogućnošću retroaktivne isplate od dana stupanja na snagu ovog zakona».

Na kraju, Komisija je jednoglasno prihvatila tekst Zakona sa usvojenim amandmanima. Ona je zaključila da je predloženi zakon neophodno donijeti, te se isti upućuje Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u daljnju proceduru usvajanja.

U smislu odredbi člana 89. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, za izvjestioca u plenarnoj fazi Komisija imenuje predsjedavajućeg Elmira Jahića.

Ad. – 3. Rasprava o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH

U uvodnom izlaganju za treću tačku dnevnog reda predsjedavajući Komisije g. Elmir Jahić je predložio da sekretar Komisije, dr. Zijad Hasić iznese osnovne podatke o kretanju Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH (u daljnjem tekstu: Zakon) u parlamentarnoj proceduri. Sekretar Komisije je podsjetio članove Komisije da je Komisija primila 28.7.2004. godine akt predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine broj: 01-02-3-25-1/04, iz kojeg je vidljivo da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 42. sjednici održanoj 27.7.2004. godine razmatrao i usvojio zahtjev Vijeća ministara za

razmatranje Zakona po hitnom postupku u skladu s članom 104. Poslovnika. On je podsjetio da je Komisiji dostavljen i Izvještaj predsjedavajućeg i prvog i drugog zamjenika predsjedavajućeg Predstavničkog doma PS BiH o postizanju međusobne saglasnosti o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona po hitnom postupku, na osnovu kojeg je usvojen zahtjev za razmatranje Zakona po hitnom postupku.

Sekretar Komisije je ukazao na okolnost da je Ustavno-pravna komisija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, aktom broj 01/1-50-26-32/04, dana 26.7.2004. godine, dala je mišljenje o Zakonu i većinom glasova utvrdila da postoji valjan ustavno-pravni osnov za donošenje Zakona, koji je sadržan u članu III. tačka 5. a) i članu IV tačka 4.a) Ustava BiH, a u skladu sa članom XIV Aneksa 6. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kako je i naveo predlađač. Isto tako, ona je utvrdila da je ponuđeni tekst usklađen s Ustavom Bosne i Hercegovine i smatra da se ponuđeni tekst može uputiti nadležnoj komisiji Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH u daljnju zakonodavnu proceduru.

Nakon uvodnih izlaganja, učešće u diskusiji su uzeli članovi Komisije, kao i prisutni gosti.

G. Mariofil Ljubić, ombudsmen BiH je podsjetio da je Zakon o ombudsmenu BiH donešen 2002. godine. On je istakao da je vlast odgovorna za funkcioniranje institucije ombudsmena, koja je dosta mlada institucija. Sadašnji ombudsmeni su preuzeli funkciju od stranca 31.12.2003. godine. G Ljubić je istakao da novim transformacijama institucije može se administracija smanjiti za 30% od postojeće. Posebno je mnogo administracije u entitetskim institucijama.

G. Vitomir Popović, ombudsmen BiH je iznio svoje viđenje egzistiranja ove institucije. On je podsjetio da kod entitetskih institucija ombudsmena postoji oko 100 hiljada predmeta, tako da bi stvaranje samo jedne institucije sada predstavljalo veliki balast koji bi paralizirao rad institucije. Po njegovom iskazu, stav Venecijanske komisije za pravo je da je potrebno 2-3 godine tranzicije da bi se mogle ugasiti entitetske institucije. Istakao je činjenicu da se ne može donositi zakon kojim se gasi određene institucije, a one su ustavna kategorija (nije bilo promjene Ustava Federacije BiH u tom smislu).

U daljnjoj raspravi, članovi komisije dali su svoje viđenje ovog Prijedloga zakona.

G. Selim Bešlić se založio za pažljiv i ozbiljan pristup ovoj problematici. Činjenica je da se institucije ombudsmena moraju objediniti, ali to treba uraditi na najprikladniji način.

G-đa Ruža Sopta je mišljenja da kroz ujedinjenje institucija treba poboljšati zaštitu naroda i ovu instituciju približiti njemu.

G-đa Marija Perkanović je podsjetila da će broj predmeta određivati veličinu administracije. Veliki broj predmeta traži veliki broj službenika. Treba raditi na tome da sve institucije rade svoj posao kako bi broj kršenja ljudskih prava bio što manji. Ukazala je na nedostatak parametara o kvaliteti rada institucija ombudsmena, kako na entitetskim, tako i državnom nivou, te smatra da nema osnove za promjene tih institucija.

G. Elmir Jahić je podsjetio članove Komisije da je Komisiji stigao veliki broj amandmana i to od poslanika: dr. Tihomira Gligorića (dva puta) i g-đe Ruže Sopta, a na tekst zakona primjedbe je dao i Safet Pašić, ombudsmen BiH.

Predsjedavajući Komisije je predložio da se ponuđeni amandmani g. Ruže Sopta i dr. Tihomira Gligorića, kao i primjedbe ombudsmena BiH g. Safeta Pašića dostave predlađaču Zakona, Vijeću ministara BiH, a da se naredna sjednica Komisije na ovu tačku dnevnog reda održi 48 sati prije sjednice Predstavničkog doma. Ovakav prijedlog članovi Komisije su jednoglasno prihvatili.

Ad. – 4. Tekuća pitanja

U vezi ove tačke dnevnog reda, predsjedavajući Komisije je predložio da se za iduću sjednicu Komisije prezentira realizacija ranije donesenih zaključaka.

G.đa Ruža Sopta je predložila da grupa članova komisije koja je bila u posjeti Haškom tribunalu dostavi izvještaj radi daljnje procedure. Isto tako, potrebno je aktivirati predmet Marka Tomšića, jednog od učesnika u predmetu «Tržnica Arizona» koji traži određenu ocjenu zakonitosti pojedinih propisa.

Predsjedavajući Komisije je prihvatio ove aktivnosti i predložio da ranija grupa poslanika, koja je radila na predmetu «Tržnica Arizona» i ovaj predmet uzme u razmatranje.

Na kraju, svi članovi Komisije su prihvatili ove sugestije.

Završavajući ovu tačku dnevnog reda, Komisija je završila svoju 16. sjednicu.

Sjednica je završena u 13,30 sati.

SEKRETAR KOMISIJE

dr. Zijad Hasić

PREDSJEDAVAJUĆI KOMISIJE

Elmir Jahić